

Motion till riksdagen 2021/22:3187

av **Nooshi Dadgostar m.fl. (V)**

Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2022 inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap enligt förslaget i tabell 1 i motionen.
2. Riksdagen avslår investeringsplanen för anskaffning av försvarsmateriel för 2022–2033 som en riktlinje för Försvarsmaktens investeringar (avsnitt 3.6.3) avseende nya investeringar inom ramen för vårt förslag att sänka anslaget.
3. Riksdagen avslår regeringens förslag på nya åtaganden under 2022 för anslaget 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar om beställningar och avveckling av materiel och anläggningar inom ramen för vårt förslag att sänka anslaget.

Anslagsfördelning

**Tabell 1 Anslagsförslag 2022 för utgiftsområde 6 Försvar och samhällets
krisberedskap**

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Förbandsverksamhet och beredskap	44 207 502	±0
1:2 Försvarsmaktens insatser internationellt	1 476 513	–486 000
1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar	19 802 213	–1 300 000
1:4 Forskning och teknikutveckling	831 905	±0
1:5 Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten	11 463	±0
1:6 Totalförsvarets plikt- och provningsverk	333 842	±0
1:7 Officersutbildning m.m.	262 289	±0
1:8 Försvarets radioanstalt	1 551 762	±0
1:9 Totalförsvarets forskningsinstitut	241 697	±0

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:10 Nämnder m.m.	6 986	±0
1:11 Försvarets materielverk	2 104 280	-5 000
1:12 Försvarsunderrättelsesdomstolen	10 874	±0
2:1 Kustbevakningen	1 395 048	74 000
2:2 Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor	521 850	±0
2:3 Ersättning för räddningstjänst m.m.	27 580	±0
2:4 Krisberedskap	1 273 788	±0
2:5 Ersättning till SOS Alarm Sverige AB för alarmeringstjänst enligt avtal	401 671	±0
2:6 Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	1 428 916	50 000
2:7 Statens haverikommission	57 728	±0
2:8 Myndigheten för psykologiskt försvar	103 000	±0
2:9 Rakel Generation 2	67 000	±0
3:1 Strålsäkerhetsmyndigheten	407 892	±0
99:1 Beredskapslager för livsmedel	±0	100 000
Summa	76 525 799	-1 567 000

Anslag 1:2 Försvarmaktens insatser internationellt

Försvarmakten utför och deltar i internationella insatser som Vänsterpartiet är kritiska mot. Det handlar om insatser genom EU, i samarbete med Nato och med enskilda länder. Vi avvisar också finansierandet av Athenamekanismen och avgiften till Europeiska fredsfaciliteten EPF. Vi ser dock positivt på helt FN-ledda insatser. Vänsterpartiet säger nej till flera av Försvarmaktens internationella insatser. Vi föreslår därför en minskning av anslaget med 486 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag för 2022.

Anslag 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar

Anslaget används för att finansiera utveckling, anskaffning, återanskaffning och avveckling av anslagsfinansierad materiel och anläggningar. Anslaget finansierar även åtgärder, avseende anslagsfinansierad materiel och anläggningar, där avsikten är att förändra teknisk förmåga eller prestanda inklusive förlängning av livstiden. Vänsterpartiet menar att Försvarmakten har möjligheter att spara in kostnader på materialsidan. Vi gör en generell besparing på anslaget med 1,3 miljarder kronor för 2022.

Anslag 1:11 Försvarets materielverk

I budgeten för 2021 utökade regeringen anslaget för att förstärka den exportstödjande verksamheten med 5 miljoner kronor per år. Vänsterpartiet vill begränsa Sveriges vapenexport. Därför föreslår vi således en minskning av anslaget i nivå med regeringens tidigare utökning.

Anslag 2:1 Kustbevakningen

Kustbevakningen har stora åtaganden för den civila krishanteringen i den maritima miljön. Dess åtaganden omfattar att utföra räddningstjänst till sjöss, bedriva sjöövervakning och vara en del av samhällets krisberedskap och totalförsvar. Myndigheten har, samtidigt som dess uppdrag utökats, larmat om personalbrist och behovet av fler medarbetare under ett antal år. För att klara regeringens klimatmål är Kustbevakningen även i behov av en omfattande omställning till fossilfri drift.

Kustbevakningen har en mycket stor betydelse för miljöövervakningen på havet och måste kunna hänga med i utvecklingen när sjöfarten ökar. Vänsterpartiet menar att det är rimligt att i takt med att Kustbevakningens åtagande och uppdrag utökas bör även dess finansiering göra det. Myndigheten är dessutom särskilt sårbar vid brist på personal då det exempelvis inte är möjligt att kalla in vikarier likt andra arbetsplatser och risken finns att fartygen då inte kan användas. Vi menar även att Kustbevakningen är i behov av utökad finansiering för att klara utökade krav samt omställningen till fossilfri drift för att bidra till klimatmålet om att Sverige inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären till 2045. Därför föreslår vi utökat anslag för 2022 med 74 miljoner kronor, i linje med vad Kustbevakningen själva har aviserat.

Anslag 2:6 Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Vänsterpartiet vill se försök med regionala center för fossilfritt producerade beredskapslivsmedel. Vi föreslår att en pilotstudie ska genomföras där naturbruksgymnasier testar att producera beredskapslivsmedel löpande på ett hållbart sätt baserat på de lokala kretsloppen. En fossil- och giftfri livsmedelsproduktion som bygger på inhemsk tillverkning av insatsmedel skulle dramatiskt minska importberoendet och därmed öka motståndskraften mot störningar. Vänsterpartiet föreslår att 50 miljoner kronor årligen tillförs Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) för att i samarbete med berörda myndigheter inleda en pilotstudie för regionala center för beredskapslivsmedel.

Nytt anslag: Inför beredskapslager för livsmedel

Sverige saknar i dag beredskapslager för livsmedel. Så har inte alltid varit fallet. Sverige börjande successivt avveckla lagren på 1990-talet, bl.a. m.a.a. inträdet i EU, för att i stället förlita sig på att marknaden garanterar tillgång på livsmedel även i kristider. Tidigare hade Sverige hundratals lager och tusentals ton med exempelvis potatis, socker, kaffe, bönor och linser. Organisationen Civilförsvarsförbundet har bedömt att Sverige i nuläget skulle klara sig i ungefär en vecka om importen av mat upphörde.

Den pågående coronapandemin har visat på allvarliga svagheter i vår krisberedskap. Vi föreslår ett anslag för att inleda arbetet med att återupprätta beredskapslager för livsmedel och bränsle i Sverige. I de delar det bedöms lämpligt och möjligt ska beredskapslager även upprättas i samarbete med våra grannländer. För ändamålet avsätts därmed 100 miljoner kronor för 2022 och 200 miljoner kronor för 2023 respektive 2024.

Investeringsplan och bemyndiganden

Vänsterpartiet menar att det är möjligt att göra en generell besparing på materielsidan. Det innebär att vi också avvisar regeringens investeringsplan för anskaffning av försvarsmateriel. Riksdagen bör avslå nya investeringar inom investeringsplanen för anskaffning av försvarsmateriel för 2022–2033 som en riktlinje för Försvarsmaktens investeringar inom ramen för vårt förslag att sänka anslaget. Detta bör riksdagen besluta.

Vidare bör riksdagen avslå regeringens förslag på nya åtaganden att under 2022 för anslaget 1:3 Anskaffning av materiel och anläggningar besluta om beställningar och avveckling av materiel och anläggningar inom ramen för vårt förslag att sänka anslaget. Detta bör riksdagen besluta.

Nooshi Dadgostar (V)

Tony Haddou (V)

Maj Karlsson (V)

Karin Rågsjö (V)

Håkan Svenneling (V)

Jessica Wetterling (V)

Hanna Gunnarsson (V)